

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

**Кафедра кримінального процесу, криміналістики та експертології
Факультет № 6**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Сучасні доктрина криміналістики» вибіркового
компонент освітньої програми третього освітньо-наукового рівня (доктора
філософії) вищої освіти

081 Право

Харків, 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.10.2023 № 9

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 18.10.2023 № 9

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.10.2023 № 9

Розглянуто на засіданні кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології протокол від 16.10.2023 року № 9

Розробник:

Професор кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології факультету № 6 ХНУВС, д.ю.н, проф.. Корж В.П.

Рецензенти:

Завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, д.ю.н., професор Житний О.О.

Професор кафедри криміналістики, судової експертології та домедичної підготовки факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор Степанюк Р. Л.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Загальна кількість годин – 90 Кількість тем – 8	08 Право; 081 Право; третій (освітньо-науковий)	Навчальний курс – 2 Семестр – 3 Види контролю: екзамен
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 16; Семінарські заняття – 28; Самостійна робота – 46. Реферати – 40		Лекції – 8; Семінарські заняття – 10; Самостійна робота – 72. Реферати – 40

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Сучасні доктрини криміналістики» є формування поглиблених знань історії становлення та рівня сучасного розвитку науки криміналістики та судової експертизи, а також умінь здійснення самостійного наукових пошуків у галузі криміналістики.

Завдання вивчення дисципліни «Сучасні доктрини криміналістики» є:

- засвоєння знань щодо історії науки криміналістики та її сучасного розуміння;
- систематизація знань щодо формування та розвитку окремих криміналістичних вчень;
- формування поглиблених знань щодо становлення та сучасного стану розвитку криміналістичної техніки, теорії криміналістичної тактики, криміналістичної методики та судової експертології.

Міждисциплінарні зв'язки: Кримінальний процес, Кримінальне право, Кримінологія.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- історію становлення науки криміналістики та судової експертизи;
- сучасні завдання криміналістики та тенденції її розвитку;
- теорію криміналістичної тактики;
- теорію криміналістичної методики;
- теорію судової експертизи;
- методологію наукових досліджень у галузі криміналістики та судової

експертизи.

уміти:

- здійснювати порівняльний аналіз різних наукових підходів щодо сутності і природи криміналістики, окремих учень науки криміналістики та судової експертизи;
- формулювати та відстоювати власне бачення щодо окремих категорій науки криміналістики;
- успішно використовувати методологічний інструментарій криміналістики в науково-дослідницькій та практичній діяльності;
- формулювати власну точку зору щодо сутності, природи, методології криміналістики, понятійно-категоріального апарату науки;
- встановлювати закономірності злочинної діяльності та діяльності з виявлення та розслідування злочинів;
- формувати власні науково-обґрунтовані рекомендації прикладного характеру в галузі криміналістики.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1 Доктринальні засади криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів

Сутність криміналістичної методики. Криміналістична характеристика злочинів: поняття та основні елементи. Використання даних криміналістичних характеристик окремих видів злочинів у подальшому розвитку науки та слідчій практиці. Поняття способу злочину та його структури. Співвідношення категорії «спосіб злочину», «механізм злочину», «протидія розслідуванню злочинів», «технологія злочинної діяльності», «технізація злочинності». Формування окремих криміналістичних методик. Криміналістична класифікація злочинів. Зміст і структура окремих криміналістичних методик. Проблеми формування комплексних методик розслідування декількох злочинів. Планування розслідування: поняття, принципи і елементи. Версії. Правила їх перевірки.

Тема № 2. Доктринальні положення вчення про криміналістичну характеристику злочинів

Історія та етапи розвитку криміналістичного вчення про криміналістичну характеристику злочину. Криміналістичне вчення про криміналістичну характеристику злочину. Криміналістична характеристика злочинів: поняття та основні елементи. Використання даних криміналістичних характеристик окремих видів злочинів у подальшому розвитку науки та слідчій практиці.

Тема № 3. Доктринальні положення техніко-криміналістичного забезпечення розкриття і розслідування злочинів

Поняття і зміст техніко-криміналістичного забезпечення. Перший та другий рівень техніко-криміналістичного забезпечення. Організаційні основи техніко-криміналістичного забезпечення. Правові основи техніко-

криміналістичного забезпечення. Поняття і проблеми застосування науково-технічних засобів в практиці розслідуванні кримінальних правопорушень. Проблеми застосування цифрової фотографії та інструментальних методів діагностики особи.

Тема № 4. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування економічних злочинів

Криміналістична характеристика економічних злочинів, вчинених організованими групами. Типові слідчі ситуації, версії та планування початкового етапу розслідування. Тактика окремих слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій. Використання спеціальних знань при розслідуванні економічних злочинів, вчинених організованими групами

Криміналістичне вчення про протидію розслідуванню. Поняття, зміст та суб'єкти протидії розслідуванню та причини її зростання. Характеристика внутрішньої протидії та основних напрямів діяльності, спрямованої на приховування злочинів. Характеристика зовнішньої протидії, її суб'єкти та мотиви. Спрямованість зовнішньої протидії.

Тема № 5. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування вбивств

Криміналістичні ознаки убивств. Криміналістична характеристика серійних убивств. Характеристика способів приховання злочинів Дані про типові способи серійних сексуальних убивств. Особливості вибору обстановки місця злочину. Характеристика типових слідів, дій серійного маніяка. Психолого-криміналістичний портрет сексуального вбивці. Типові слідчі ситуації та слідчі версії при розслідуванні серійних сексуальних убивств. Розслідування злочину в ситуації, коли особу, яка вчинила серійне сексуальне убивство, встановлено. Особливості тактики окремих слідчих (розшукових) і негласних (розшукових) дій. Форми використання спеціальних знань в розслідуванні серійних сексуальних убивств.

Тема № 6. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування корупційних злочинів

Види корупційних злочинів. Елементи криміналістичної характеристики.

Характеристика спеціального суб'єкта. Характеристика способів корупційних злочинів. Документальні джерела інформації про вчинення злочину. Типові способи приховання злочину. Типові матеріальні сліди про злочин. Обставини, що підлягають встановленню і доведенню. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування одержання неправомірної вигоди (хабара). Планування розслідування із урахуванням слідчої ситуації. Тактика обшуку. Тактика огляду предмета хабара. Тактика допиту свідків. Тактика допиту підозрюваного. Призначення судових експертиз.

ТЕМА № 7. Доктринальні положення подолання протидії розслідуванню злочинів

Поняття, сутність та значення конфліктних ситуацій. Поняття та сутність протидії розслідуванню злочинів. Поняття та система криміналістичних засобів подолання протидії розслідуванню кримінальних правопорушень. Проблеми захисту учасників кримінального судочинства.

ТЕМА № 8. Доктрини криміналістичної тактики.

Предмет та структура криміналістичної тактики. Тактичний прийом як елемент криміналістичної тактики. Проблеми використання слідчих хитрощів (психологічних пасток). Допустимість психологічного впливу при проведенні слідчих дій. Функції та види тактичних прийомів. Проблеми систематизації тактичних прийомів у криміналістиці

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва змістового модулю, номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1. Доктринальні засади криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів	12	2	4			6	
Тема № 2. Доктринальні положення вчення про криміналістичну характеристику злочинів .	12	2	4			6	
Тема № 3. Доктринальні положення техніко-криміналістичного забезпечення розкриття і розслідування злочинів	10	2	2			6	
Тема № 4. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування економічних злочинів	12	2	4			6	
Тема № 5. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування вбивств	8	2	4			4	
Тема № 6. Доктрини криміналістичного забезпечення	12	2	2			6	

розслідування корупційних злочинів							
Тема № 7. Доктринальні положення подолання протидії розслідуванню злочинів	12	2	4			6	
Тема № 8. Доктрини криміналістичної тактики.	12	2	4			6	
Всього	90	16	28			46	Екзамен

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва змістового модулю, номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекцій	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1. Доктринальні засади криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів	13	1	2			10	
Тема № 2. Доктринальні положення вчення про криміналістичну характеристику злочинів .	13	1	2			10	
Тема № 3. Доктринальні положення техніко-криміналістичного забезпечення розкриття і розслідування злочинів	12	1	1			10	
Тема № 4. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування економічних злочинів	12	1	1			10	
Тема № 5. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування вбивств	10	1	1			8	
Тема № 6. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування корупційних злочинів	10	1	1			8	
Тема № 7. Доктрини подолання протидії розслідуванню злочинів	10	1	1			8	
Тема № 8. Доктрини криміналістичної тактики.	10	1	1			8	

Всього	90	8	10			72	Екзамен
--------	----	---	----	--	--	----	---------

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1 Доктринальні засади криміналістичні методики розслідування окремих видів злочинів		2-4, 7
	Питання, винесені на самостійне опрацювання: 1. Історія та сучасний стан розвитку криміналістичної методики як частини науки криміналістики. 2. Дискусійні питання щодо методики розслідування. 3. Проблемні питання формування класифікації окремих видів злочинів. Проблеми удосконалення методик розслідування окремих видів злочинів	
	Тема № 2. Доктринальні положення вчення про криміналістичну характеристику злочинів. Навчальні питання: 1. Історичні аспекти розвитку вчення про криміналістичну характеристику злочинів 2.Дискусійні питання щодо поняття криміналістичної характеристики злочинів та структурних елементів. 3.Теоретичні положення криміналістичної характеристики злочинів. 4.Кореляційні зв'язки між структурними елементами криміналістичної характеристики злочинів,. 5. Спосіб злочину – основний елемент криміналістичної характеристики 6.Використання даних криміналістичної характеристики злочинів у слідчій практиці	1- 4, 12, 13
Тема № 3. Доктринальні положення техніко-криміналістичне забезпечення розкриття і розслідування злочинів		1-6, 9, 15, 19
	Питання, винесені на самостійне опрацювання: 1. Становлення та сучасний стан розвитку криміналістичної техніки як розділу науки криміналістики. 2. Теоретичні та практичні проблеми застосування науково-технічних засобів при розслідуванні	

		злочинів.	
		Тема № 4. Доктрини криміналістичного забезпечення розслідування економічних злочинів	1-4, 7, 8, 11, 14, 15
		Питання, винесені на самостійне опрацювання: 1.Характеристика економічних злочинів в умовах ринкових відносин. 2.Види організованих груп у сфері економічної діяльності 3.Планування розслідування, висунення версій в умовах типових слідчих ситуацій.	
		Тема № 5 Криміналістичні проблеми розслідування убивств	1-4, 17, 18
		Питання, винесені на самостійне опрацювання: Проблеми встановлення та вивчення особи злочинця. Планування розслідування з урахуванням конкретної ситуації Проблеми розслідування в умовах не встановлення особи потерпілої.	
		Тема № 6 Сучасні проблеми розслідування корупційних злочинів	1-4, 11, 15, .
		Питання, винесені на самостійне опрацювання: 1.Криміналістичні ознаки корупційних злочинів. 2.Предмет хабарництва. 3.Обставини, що підлягають встановленню і доказуванню.	
		Тема № 7. Доктрини подолання протидії розслідуванню злочинів	1-4, 11, 15,
		Питання, винесені на самостійне опрацювання: 1. Протидія проведення оперативно-розшукової діяльності в умовах реформування КПК 2.Форми протидії на досудовому слідстві 3.Подолання протидії криміналістичними і процесуальними засобами.	
		Тема № 8. Загальнотеоретичні проблеми криміналістичної тактики	1-4, 5, 6, 14, 15
		Предмет та структура криміналістичної тактики. 2. Допустимість психологічного впливу при проведенні слідчих дій. 3. Функції та види тактичних прийомів. 4. Проблеми систематизації тактичних прийомів у криміналістиці	

	5. Поняття та види тактичних прийомів. 6. Систематизація тактичних прийомів у криміналістиці	
--	---	--

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Історія розвитку криміналістичного вчення про спосіб злочину
2. Сучасний розвиток криміналістичного вчення про спосіб злочину.
3. Поняття способу злочину та його основних елементів .
4. Співвідношення категорії «спосіб злочину» і «механізм злочину».
5. Співвідношення категорії «спосіб злочину» і «протидія розслідуванню злочинів».
6. Виникнення та основні етапи формування судових експертиз.
7. Сучасний стан і перспективи розвитку сучасних судових експертиз.
8. Експертна діяльність: поняття, завдання, принципи.
9. Інформаційне забезпечення експертної діяльності.
10. Класифікація судових експертиз.
11. Особливості застосування нетрадиційних методів і засобів у слідчій практиці.
12. Проблеми застосування одорологічного методу у розкритті і розслідуванні злочинів .
13. Використання молекулярно-генетичного методу у слідчій практиці.
14. Проблеми використання поліграфічного методу у слідчій практиці
15. Використання графологічного методу у розслідуванні злочинів .
16. Кримінально – процесуальні проблеми застосування нетрадиційних методів у розкритті і розслідуванні злочинів.
17. Криміналістична характеристика економічних злочинів, вчинених організованими групами.
18. Криміналістична характеристика кримінальних технологій економічних злочинів.
19. Криміналістична характеристика типових слідів економічних злочинів.
20. Криміналістична характеристика обстановки вчинення економічного злочину
21. Криміналістична характеристика груп кримінальних функцій членів ОЗГ.
22. Документальні джерела інформації про вчинення предикатних злочинів та легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
23. Обставини, що підлягають встановленню та доказуванню при розслідуванні предикатних злочинів та легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
24. Поняття та види злочинного доходу.

25. Використання спеціальних знань при розслідуванні предикатних злочинів та легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом
26. Криміналістична характеристика спеціального суб'єкта корупційних злочинів.
27. Криміналістична характеристика типових способів корупційних злочинів.
28. Документальні джерела інформації про вчинення корупційного злочину.
29. Криміналістична характеристика типових способів приховування корупційного злочину.
30. Криміналістична характеристика слідів і наслідків вчинення корупційного злочину.
31. Криміналістична характеристика ознак сексуальних убивств.
32. Криміналістична характеристика обстановки місця злочину
33. Криміналістична характеристика типових слідів
34. Криміналістична характеристика способів приховання злочинів
35. Типові слідчі ситуації та слідчі версії при розслідуванні серійних сексуальних убивств.
36. Джерела криміналістичної методики розслідування злочинів.
37. Криміналістична характеристика злочинів – структурний елемент криміналістичних методик.
38. Криміналістична класифікація: поняття і підстави.
39. Основні елементи структури криміналістичної методики розслідування.
40. Загальні положення криміналістичної методики розслідування
41. Особливості розслідування розбійних нападів по гарячих слідах
42. Особливості розслідування вбивства по гарячих слідах
43. Особливості розслідування згвалтувань по гарячих слідах.
44. Особливості розслідування хабарництва по гарячих слідах.
45. Особливості розслідування викрадення людей по гарячих слідах.
46. Особливості розслідування вимагання по гарячих слідах.
47. Протидія розкриттю і розслідуванню злочинів – елемент злочинної діяльності.
48. Способи подолання протидії розкриттю і розслідуванню злочинів.
49. Протидія розслідуванню злочинів корумпованими посадовими особами органів державної влади.
50. Способи нейтралізації протидії розслідуванню злочинів стороною захисту.
51. Сучасні способи протидії розкриттю і розслідуванню злочинів
52. Особливості застосування нетрадиційних методів і засобів у слідчій практиці.
53. Проблеми застосування одорологічного методу у розкритті і розслідуванні злочинів .

- 54. Використання молекулярно-генетичного методу у слідчій практиці.
- 55. Проблеми використання поліграфічного методу у слідчій практиці
- 56. Використання графологічного методу у розслідуванні злочинів.
- 57. Кримінально – процесуальні проблеми застосування нетрадиційних методів.

6. Методи навчання

Опрацювання дисципліни проходить у формі лекцій, практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Аудиторні заняття передбачають наступні форми контролю засвоєння змісту матеріалу:

1. Усний контроль: індивідуальне опитування.
2. Письмовий контроль: вирішення практичних завдань, вирішення тестових завдань, контрольні роботи, есе, тощо.
3. Інтерактивні методи навчання: рольові ігри та ділові бесіди, моделювання ситуативних задач, тренінг, метод дискусії; метод проектів, кейс-метод; тощо

1. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Види корупційних злочинів.
2. Елементи криміналістичної характеристики корупційних злочинів.
3. Характеристика спеціального суб'єкта корупційних злочинів.
4. Характеристика способів корупційних злочинів.
5. Документальні джерела інформації про вчинення корупційних злочинів.
6. Типові способи приховання злочину корупційних злочинів.
7. Типові матеріальні сліди корупційних злочинів.
8. Обставини, що підлягають встановленню і доведенню при розслідуванні корупційних злочинів.
9. Типові слідчі ситуації, версії, особливості планування початкового етапу розслідування одержання неправомірної вигоди (хабара).
10. Планування розслідування із урахуванням слідчої ситуації. 1. Історичні аспекти розвитку вчення про криміналістичну характеристику злочинів
11. Дискусійні питання щодо поняття криміналістичної характеристики злочинів та структурних елементів.
12. Теоретичні положення криміналістичної характеристики злочинів.
- 13.. Техніко-криміналістичного забезпечення розкриття і розслідування злочинів: історія й сучасність.

14. Організаційні основи техніко-криміналістичного забезпечення розкриття і розслідування злочинів.
15. Правові основи техніко-криміналістичного забезпечення.
16. Проблеми застосування сучасних науково-технічних засобів в практиці розслідуванні злочинів .
17. Поняття протидії проведенню розслідування.
18. Характеристика внутрішньої протидії розслідуванню.
19. Характеристика зовнішньої протидії розслідуванню.
20. Поняття оцінки ефективності протидії злочинній діяльності.
21. Поняття інформаційного забезпечення розслідування.
 - а. .
22. Проблеми використання науково-технічних засобів у досудовому провадженні.
23. Проблеми використання нетрадиційних знань при проведенні розслідування.
24. Проблеми використання поліграфа у кримінальному провадженні.
25. Поняття розслідування по гарячих слідах.
26. Криміналістичні ознаки сексуальних убивств. Основні принципи проведення розслідування по гарячих слідах.
27. Методи встановлення особи злочинця по гарячих слідах.
28. Криміналістична інформація про особу при розслідуванні злочинів по гарячих слідах.
29. Психолого-криміналістичний портрет сексуального вбивці.
30. Розробка версій при розслідуванні сексуального вбивства
31. Слідова картина серійного сексуального вбивства.
32. Історія розвитку криміналістичного вчення про спосіб злочину
33. Сучасний розвиток криміналістичного вчення про спосіб злочину.
34. Поняття способу злочину та його основних елементів .
35. Співвідношення категорії «спосіб злочину» і «механізм злочину».
36. Співвідношення категорії «спосіб злочину» і «протидія розслідуванню злочинів».
37. Поняття і сутність методики розслідування злочинів.
38. Криміналістична характеристика економічних злочинів.
39. Криміналістична характеристика комп'ютерних злочинів.
40. Використання спеціальних знань при розслідуванні комп'ютерних злочинів.
41. Використання спеціальних знань під час дослідження документів.
42. Виявлення і фіксація доказів при проведенні слідчого огляду мобільних телефонів .
43. Криміналістична класифікація економічних злочинів
44. Криміналістична характеристика економічних злочинів

45. Характеристика типових способів економічних злочинів.
46. Криміналістична характеристика серійних вбивств.
47. Криміналістична характеристика типових способів серійних вбивств.
48. Поняття та види злочинного доходу.
49. Загальна характеристика предикатних злочинів.
50. Структурні елементи криміналістичної характеристики предикатних злочинів.
51. Документальні джерела інформації про вчинення предикатних злочинів та легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
52. Обставини, що підлягають встановленню та доказуванню при розслідуванні предикатних злочинів та легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
53. Кримінальні технології легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
54. Типові способи підготовки до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
55. Типові способи узаконення кримінальних доходів
56. Типові способи приховування слідів легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
57. Характеристика кримінальних функцій членів ОЗГ.
58. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування.
59. Тактика огляду документальних джерел інформації про вчинення предикатних злочинів
60. Використання спеціальних знань при розслідуванні предикатних злочинів та легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
61. Історичні аспекти розвитку кримінальних явищ і методів їх розслідування.
62. Концептуальні засади криміналістичної методики розслідування злочинів.
63. Формування окремих криміналістичних методик
64. Криміналістична класифікація злочинів.
65. Зміст і структура окремих криміналістичних методик.
66. Історичні аспекти розвитку судових експертиз.
67. Система і структура загальної теорії судової експертології.
68. Об'єкт і предмет загальної теорії судової експертології.
69. Суб'єкти загальної теорії судової експертології.
70. Окремі вчення у судовій експертології.
71. Експертна технологія та її поняття
72. Використання висновку експерта як доказової інформації.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна} = ((\text{Результат} + \text{Результат}) / 2) * 10$$

**кількість балів
(перед
підсумковим
контролем)**

**навчальних
занять
за семестр**

**самостійної
роботи за
семестр**

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{lcl}
 \text{Підсумкові бали} & & \text{Загальна кількість} \\
 \text{навчальної} & = & \text{балів (перед} \\
 \text{дисципліни} & & \text{підсумковим} \\
 & & \text{контролем)}
 \end{array}
 +
 \begin{array}{l}
 \text{Кількість балів за} \\
 \text{підсумковим} \\
 \text{контролем}
 \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали} = \text{Підсумкові} + \text{Підсумкові} : 2$$

*навчальної
дисципліни*

*бали за
поточний
семестр*

*бали за
попередній
семестр*

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (*робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань*) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, виконати практичне завдання тощо	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82 – 89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.

75 – 81		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
68 – 74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
60 – 67		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
35–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1–34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література

Основна

- 1.Алексеев О. О. Розслідування окремих видів злочинів. [текст] : навч. посіб. / Алексеев О. О., Весельський В. К., Пясковський В. В. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 278 с.
2. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 2 / [А.Ф. Волобуєв, М.В. Даньшин, А.В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А.Ф. Волобуєва, Р.Л. Степанюка, В.О. Малярової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – 312 с.
- 3.Криміналістика. Академічний курс : підручник / Т. В. Варфоломеева, В. Г. Гончаренко, В. І. Бояров [та ін.]. – К.: Юрінком Інтер, 2011.
4. Корж В.П. Розслідування окремих видів злочинів: навчально-методичний посібник/ В.П. Корж -Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2012.-508с. (Серія «Бібліотека криміналіста»).
- 5.Корж В.П. Огляд місця події: процесуальні підстави, особливості тактики, криміналістичні рекомендації: наук.-практ. Посіб. Для слідчих, прокурорів, поліцейських патрульної та кримінальної поліції \ В.П.Корж. - Харків: Золоті сторінки, 2017.-216 с. (серія «Бібліотека криміналіста»).
- 6.Корж В.П. Огляд місця події: процесуальні підстави, криміналістичні рекомендації, тактичні правила – 2-е видання . Науко-практичний посібник для слідчих, прокурорів, поліцейських патрульної та кримінальної поліції. – Харків: 2019 – 224 с. (серія «Бібліотека криміналіста»)
- 7.Негласні слідчі (розшукові) дії [Текст] : курс лекцій / [Никифорчук Д. Й., Ніколаюк С. І., Поливода В. В. та ін.] ; за заг. ред. Д. Й. Никифорчука. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2012. – 124 с.
- 8.Оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні : навчально-практичний посібник / С. С. Кудінов, Р. М. Шехавцов, О. М. Дроздов, С. О. Гриненко. – Х. : «Оберіг», 2013. – 344 с.

Додаткова

9. Гора І.В. Використання спеціальних знань адвокатом: наук.практ. посібник \Гора І.В.Академія адвокатури України.- Київ : Прецедент, 2013.- 62с.
- 10.Корж В.П. Деякі дискусійні питання щодо сучасного розвитку науки криміналістики. Криміналістика і судова експертиза: міжвід .наук. зб.-Київ: вид-во Ліра К.2018.-вип.63.ч.1. с.27-36
- 11.Корж В.П. Проблемні питання використання нових (нетрадиційних) методів в розкритті та розслідуванні окремих видів злочинів Теорія та практика протидії злочинності : зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. – Харків : ХНУ ім.. В. Н. Каразіна, 2011. – С. 89–91
- 12.Корж В.П. Використання слідчим криміналістичної характеристики вбивств « на замовлення» при огляді місця події .Зб.міжнар. наук.-практ. конф.» Актуальні проблеми кримінального процесу та криміналістики»(м. Харків, 29

жовт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. , Ташкент.держ. юрид. ун-т., 2021, с. 108-111.

13.Корж В.П. Використання знання криміналістичної характеристики при розслідуванні вбивств на замовлення».- «Криміналістика та судова експертиза» випуск 64,-2019., с.241-250

14.Мотлях О. І. Поліграф: наукова природа походження, нормативно-правове регулювання та допустимі межі застосування : Монографія. / Мотлях О. І. – К. : «Освіта України», 2012. – 394 с.

15.Настільна книга слідчого / М.І. Панов, В.Ю.Шепітько, В.О.Коновалова [та ін.] – 3-те вид; переробл. і доповн. – К. : Ін Юре, 2011. – 736 с.

16.Никифорчук Д. Й. Контроль за вчиненням злочину та його форми як засіб збору доказів за новим кримінальним процесуальним кодексом України / Д. Й. Никифорчук, М. М. Корчовий // Сучасні проблеми юридичної науки – 2012 : матеріали міжнародної науково-практичної конференції [«Сучасні проблеми юридичної науки – 2012»], (Київ, 14 грудня 2012 р.) – К., 2013. – С. 411-415.

17.Одерій О. В. Основи методики розслідування вбивств на замовлення та вбивств, учинених під час здійснення релігійних ритуалів: монографія / О. В. Одерій, А. О. Шульга. – Донецьк: ДЮІ ЛДУВС ім. Дідоренка, 2011. – 328 с.

18.Саїнчин О. С. Розслідування умисних вбивств : теорія та практики : монографія / Саїнчин О. С. – Одеса : СПД Бровкін О.В., 2012. – 408 с.

19.Щербаковський М.Г. Проведення та використання експертиз у кримінальному провадженні: монографія.- Харків: В деле.,2015.-560 с.

9.5. Інформаційні ресурси

1. <http://www.naiiau.kiev.ua/naiiau/tslc/index.php>
2. <http://www.nbu.gov.ua/>
3. <http://rada.gov.ua/laws/main/a#Find>
4. <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>
5. <http://www.kmu.gov.ua/control/>
6. <http://uk.wikipedia.org/wiki/>